

يازان: قۇشچۇلى

آزارلامىش «يران» آدلانان يترده سئىچكىلر

اۆتۈندەيدىر. بىر آذربايجانلىي كىمى مەنى دوشۇندورن بۇدۇركى، بۇ شۇۋونىست مستملىكچى رۇئىمىن سئىچكىلرىنى بىز آذربايجانلىلار نەھەلىي واردىر!؟ يۇخسا خاتىمى سئىچكىلرىندە اۇلدۇغۇ كىمى بۇ دىققەتدە مۇسوى كىمى اۆز مىللىتتە دالىي چۆيۈرمىلەرنى دالىسىنجا دوشوب . مستملىكچى رۇئىمىن مستمەرەچىلىك سىياسىتتە خىدمەتتى اندىجىكلر.!!؟ چۆنكى هر مستمەرەچى كىمى تىھران رۇئىمىن آذربايجانا قارشى اۆلان سىياسىتى بللىدېر. وه بۇ سىياسەت ھىنچ بىر زامان وه ھىنچ بىر شكىلدە دەھىشلىمىيەكچىدېر.

بۇ ھاي - كوي حىقئى سئىچكى اوچونمو؟!
Bu hay kúy haqıqı seçgi úçünmü?!

ھەدەرە گىندېر. نىئە كى خىمىنىن اىنقىلاب آدى التىندا ايرانا گىتيرىلمىسى كىشمە - كىشلىرىندە اۆزلىرىن قانى ھەدەرە گىندى. عىملدە بىش الخالق اىنفۇرماسىيا اۇرقاتلارنىن مقصدلى تىلغىناتلارنى اىلە شاھىي حاكىمىتتە گىتيرىلەر گىتيرىكلرى كىمى آبارىب ، اۇنۇن خىلف جانىشىنى اۆلان خىمىنى كىمى جلالدە وه دىنىسىزى اۇنۇن بىرنى قۇيدۇلار. بىنى بىر دىكتاتورۇ داھا بىر قدار دىكتاتور وه جانى اىلە دەھىشدىلر. سۇن ھەفتلردە يىئە ھامان اىنفۇرماسىيا دايىرلەرى، گۇ سىرىشلەر دايان تىلغىناتلارنى يىئە اىشە سالدىلار. بىئە صۇحبىت ايران آدلانان يتردە دىئۇمۇ كىر اتىك بىر دوزىمىن بارناماسىندان ، كۆكلو . اساسلى دەھىشلىكلىكلردەن بۇخ، مۇجۇد رۇئىمىن اوستونە باشلى بىر بۇيا چەكىب ، بۇ دىققەتدە ۳۰ ايل مىللىتلر اآلتاماق . باشلى اىنقىلاب اۆلۇب دىئە خالقي قاندىرماق مقصدى گۇدوردى وه گۇدور.

بۇرادا بىر سۇال اۇرتابا چىخىر ، دوتىن ان قدار ، ان جانى تىرۇرىست بىر رۇئىمىن انا مۇھەرلەرنى دەھىشكە نىئە بىر اىنقىلاب بارادىب دىئۇمۇ كىراسى يارناماق مومكۇندور!؟ آتا - اتالارنىمىز دىئىشكىن يۇخسا پىشكىك سىچان يىمى تۆۋە ائىمك اىستە بىر.!!؟

ھەلە بۇ كىرىش چۇخ سۇ آبارار. سادە باخىشدا ائلە گۇ رونوردو كى ، رۇئىمىن كۇنترۇلۇ الدەن وئرمىشدر. رۇئىمىن اىچىندە اۆلان سىلىقە فرقىلىكلرى اۆزۈمۇ گۇسترمىيە باشلامىشدر. آما رۇئىمىن بىر ھەفتدەن سۇنرا تىكرار كۇنترۇلۇ هر دىكتاتور رۇئىمىن كىمى ساغلايا بىلمىشدر. باشدا قۇرۇ اۇدۇنا يانار دىئىشدر. اىندىيە قەدر تانىنمىش رۇئىمىن مۇخالىفىلرى كىچىكلەرە گىلمىكلە، رۇئىمىن اۇنلارنى تانىما اىمكاني تاپمىشدر. رۇئىمىن حاكىمىتتە گىتيرىلدىبى گۇنلردە اۇلدۇغۇ كىمى تۇتۇقلامالار ، باشلامىش ، آرخاسىندان كوتلوى اعداملاردا باشلانماقتا. بىلە اىستىكلر ختا تىھراندا كىچىرىلەن سۆزدە جومە نامازى چىخىشلارىندا، بۇ دىنىزلرنى دالىيىقلارنىندا اچىقچا سىلمىكەدېر.

بىلە بىر رۇئىمىدە هر كىس ، اىستەر سۆزدە مىللت و كىلى اۆلسۇن ، اىستەر جومۇر رەيىسى اۆلسۇن، قلىبردەن كىشمە لىدېر. ختا بۇ بىر اىدارەدە مۇستۇللىت الدە ائىمك اوچوندا كىچىرىلدىر. بىلە بىر قلىبردەن . سۆز كىشمەن كىشمەك باشقا مىللىتلەر وه آذربايجانلىلار اوچون داھا چىتىندېر. آذربايجانلى اوچون بۇ قلىبر اىكى قاتىدېر. آذربايجانلى مۇستۇللىت قىبۇل ائىمىسى اوچون هر اىكى رۇئىمىن دۆۋرۈندە اۆزۈلۈپونو دىناملىدېر. فارسدان فارس ، اىرانلىدان اىرانلى

اۆلمىلىدېر. اۆرۈپالىلار دىئىشكىن باپدان داھا چۇخ كاتولىك اۆلمىلىدېر. اۆز مىللىتتە دوشمن كىلمىلىدېر. سۆ زون تام معناسىندا اۆزۈنە ، مىللىتتە باد مانقۇت بىرىسى اۆلمىلىدېر. دوشمننى مىللىتىمىزى لاغا تۇتالارنا اىنجىمەلى گولمىلى ، تىكرارلامىلىدېر. نىئە كى مۇسوىنىن جان . جىيەرى خاتىمى اۆز چىخىشىندا بۇنلارنى اچىقچا وۇرۇلمايشدى .

سۆزدە بۇ سئىچكىلردە ، رۇئىمىن قاپاقتى سئىچكى تياترلارنىدان فرقىلى اىدى. رۇئىمىن حاكىمىتتە گىتيرىلەن گۇندەن اۇنۇن انا مۇ ھەرلىرىندەن سايبىلان دۆرد نىفرى اۆز قلىبرىندەن . سۆز كىشمەن كىچىرەرەك بۇ تياترىدا اىشتىراك اىجازەسى وئرمىشىدى . بۇ شىخىسلر رۇئىمىن ان صادىق مۇ ھەرلىرىندەنلر . اۇنلارنى انا وظىفسى رۇئىمە دىئۇمۇ كىر اتىك سئىچمە قۇرماسى وئرمىكە باناشى ، فارس اىرقچى . تىرۇرىست رۇئىمىنى ، ايران آدلانان مىللىتلر دۇسداغىنى ، اۇنۇن بوتولوپونو قۇرماق اىدى. ائلە اربابلارنى دوشۇندوپودە بۇندان ائىشىيەن چىخىمىر .

سۆيىندىرىچى بۇدۇركى ، آذربايجانلىلارنى چۇخۇ بۇ حىقئى دەرك ائىمىشدر. اىستەر گىلمىك حاكىمىتلر ، ساغ اۆلسۇن ، اىستەر سۇل اۆلسۇن ، جىبە مىلچىسى اۆلسۇن ، مانقۇتلاشمىش اۆزۈمۈزدەن اۆلان مۇسوى وه اۇنا اۇخشارلار اۆلسۇن آذربايجان مىللىتتە ھىنچ بىر شىي وئرىلمىيەكچىدېر. اىشەن . اىشەن كىچىدىكىدەن سۇنرا ھامان ائىندىر ، ھامان كاما!

سۇن ھەفتلر اىچىندە دىقتى چەكەن شىلردە بىرىدە آمىرىكادان بايبان پىرس تىلوزىيۇنۇن مۇستۇلۇنۇن وه اۇنۇن امانلارنىن آپ اچىق آذربايجانلىلار حاقدا دىئىكلرىدېر. اىرانىن بوتولوپونو ساخلاماق اوچون هر جىنابىتە حاضىر اۆلان بۇ فارس اىرقچى لارى، شىكايىتىدېرلر كى، نىيە بۇ باشلى اىنقىلابا آذربايجانلىلار قاتىلمىلار. اۆزلىرىنى بىلمەزلىيە وۇرۇب ، آذربايجانلىلارنى بۇ حركىتىنى گۇيا ائىلابا بىلمىلر. نىيە آذربايجانلى هر زامان اۇلدۇغۇ كىمى قۇلارنى چىرمالايىب ، ايران دىئىلەن وىرانغىن صاباحكى حاكىمىتى اوچون قان وئرمىر. اۆز اىچىلرىندە كۆلگىمىزى بىلە گۇرمىك اىستەمىن بۇ آغالار، بىئە بىزىم باشىمىزى شىرە اۇخشاتماغا چالىشىلار. قۇلتۇقلارنىمىز قارىمىز وئرمىك اىستىرلر. وعدە . وعىدلر وئرىلر. اۇنلارنى بۇ شىكايىتتە جواپىنى خىلخالى شاعىر ۱۳۴۲ - نچى اىلدە ھونىدا تىرىزە گىلدىكە وئرىب ، اۇنا دىدى.:

چۇخ چىتىن گۇنلردە آذربايجانلى باش اۆلار خۇش باشام دۆۋرۈندە اىسە عىن باش كپل باش اۆلار. بۇ اۇ گۇندە كىچەرلى اىدى. ، بۇ رۇئىمىن دۆۋرۈندەدە كىچە رلىدېر. اىران عراق ساواشىنى ، بۇ حاكىمىتىن اىش باشىنا گىتيرىلمىسى زامانى وئرىلەن اۆلۈرلىمىزى اۇنۇدامىشىق. اكر پالازىمىزى سۇدان چىخارار بىلمىسك، فارسلا اىنانىب ، اۇنلارنى وئىنداشىمىز كىمى گۇرورسك گىلمەكەدە ھىنچ بىر شىي دەھىشمىيەكچىدېر. بىز ائىچاق اۆزۈمۈز بۇ فارس اىرقچى شۇنىستلرنى مستملىكسىندەن قۇرتارماقلا ، اۆز ائۈمىز اۆلان آذربايجان آدلى وئىمىزە صاحىب چىخماقلا بۇ فاجىئەلەر سۇن قۇبماغى باجراچىيىق.

بلى، رۇئىمىن قاندارلارنى آراسىندا اۆلان بۇ حاكىمىت چك . ھا - چكى نىشكىلدە سۇنا چانساندا بىزىم اوچون بىر شىي دەھىشمە بەجىكلىدېر. بۇنۇ آذربايجانلى ائىلامىش ، بۇنا گۇرەدە باشلى اىلە قارا آراسىندا اۆلان ظاھىرى سورتوشمەن نىئە، نە ساباق يارالانما گۇنۈن اساس مىسلىدېر .

بۇنۇن معناسى بۇدۇركى ، مىللى قۇۋەلرىمىز اۆز سىلىقە فرقىلىكلرنى، من - مىللى بىر يانا قۇبۇب ، آذربايجان نامىنا، آذربايجانلىن گىلمەجى نامىنا اۇرتاق بىر پىرۇگرام اساندا امكداشلىغا گىتمەلىدېرلر. بۇ الە دوشموش قۇرستىن صاباح اوچون يارارلانىب ، اىش گۇرمىلىدېرلر. مىللى فىكىرلرى ، مىللى شىعارلارنى خالقيىن اىچىنە اھارمالى ، بۇ مۇبارىزىن حقانىيىتى . نە اىستەيىمىزى اۇنلارنى ائىلاباجاھى دىلدە اۇنلار ائىلاملىدېرلر. باشلى اىنقىلاب(۱۹) ايران آدلانان يتردە باش تۇتا بىلەر ، تۇتمايادا بىلەر. باش تۇتماسا نە اۆلار ، باش تۇتارسا نە اۆلار ، بۇنۇن جواپىنى تىزى - گىش گۇ رەجىيىك . اىندى دانىشماقدانسا اىش گۇرمىلىيىك. چۇخ بىلىب آز دانىشماق كىشى نىن آغىرلىغىدېر دىمىشدر. ايران آدلانان يترە مۇداخىلە مىسلىسى اكتۇللىيىنى قۇرۇماقتادېر. ، ياخۇد رۇئىمىن دەھىشمەكسىزىن سۆزدە بىر چۆيۈرىلدە اۆلا بىلەر . بىزىم اۇ گون اوچون وه باھرانسى بىر رۇئىمىن دەھىشمەسى زامانى اوچون خىتمىن كى پىرۇگراممىمىز اۆلمىلىدېر. مۇبارىزىن هر ساحسىندە حاضىرلىقلى اۆلمالىيىق.

بىر كىتابچا حاقدا گۇرۇش Bir kitabça haqda görüş

كىشچىن ايلار اىچىندە پارىسدە ياشايان تاج احمىدى بىدىن ۲۳ ۋەر اقدان(صىفىقەن) عىبارت اۆلان « آذربايجان دىل وه ادبىياتىن دۆنۈم نۇقتىسى » آدلى بىر كىتابچانى آلدىم. بۇ سۇداشمىز بۇ كىتابچاننىن حاقىندا مىنم فىكىرىمى سۇرۇشۇدۇ . . اىستەر بۇ يازىنىن اىچىن لىبى ، اىستەر سەدە يازىلماسى(تاپىي) حاقدا اۆز فىكىرىمى سۆيلىمىيە چالشاغام .

خاطىرلاتماق بىرنىدە اۆلار كى ، بۇ كىتابچا دىئۇمۇ كىر اتىك آذربايجان حۆ كۇمىنى لىشىننىن فرمانى اىلە قان اىچىندە بۇغۇلدۇقدان سۇنرا قۇزلى آذربايجان حۆ كۇمىت مىسۇبالارنىن بىر حىصسى وه ضىبائىلارنى نىن بىر بۆلۈمۈمى ائىكارايا گىلىب بىرلىشىب ، اۇرادا آذربايجان كوتلور دەرنى(اۇچاغى - جىمىيىتى) قۇرۇشلار بۇ كىتابچا بۇ اۇچاق ظرفىندە ۵۶ - ايل بۇندان قاباق بايىنلانمىشدر .

بازان پۇرۇفنىسۇر دۆقتۇر احمىد جعفر اۇغۇلدۇر. تاج احمىدى بىي اۇنۇ گونىشى آذربايجاندا اىشلە دىلەن عرب اليفباسىندا(گرافىكاسىندا) وئرمىە چالىشىشدر. بۇ كىتاب « حۆرمىتى دىنلەمىچىلر» سۆزلرىلە باشلايدىر. بۇ يازىنىن باشقا حىصە سىندە تىكرارلايدىر. گۇرونور كى ، بۇ يازى هر حالدا رادىيۇ بايىنلارنى اوچون يازىلمىشدر. سادە بىر مقاله وه تىقىقائلى بىر آراشمىرما اۆلسايدى . يازى اۇزۇن اۆلارنى . « اۇخۇجۇلار» (مىمىز) شكىلدە باشلامالى اىدى. بۇ يازى نىن باشلانغىچىندا اۇ اۆزۈمۈزدەن اۆلان . فارس اىرقىچىلارنىن واردىر . آر خىيىۋلۇزى قازىنىتلارنىدان الدە ائىدىن يازىلارنى اۇخۇنۇب ، اۇنلارنى بۇ گونۇكو دىلەمىزە اۆلان باغلاننىلارنى ، بۇ گون اىشلەدىلەن سۆزلرنى گىشمىشە اىشلەدىلە فرقىلىكلرنى اۇرتابا قۇبماق يالنىز علمى بىر آراشمىرما بۇخ ، مىللى وه وه طنى بىر وظىفەدېر . بۇ حاقدا پۇرۇ فنىسۇر زىھتابى جىنابىلارنىن ايران تۈركلى آدلى « آذربايجاننىن اسكى تارىخى » ائرىندە آذربايجاننىمىزنى تارىخىنى يازماقلا ياناشى، چۇخ آردا اۆلمۇش اۆلسا اۇلارنى حاقىندا بۇنا اىشارەت ائىمىشدر . دىل بىلگىسى باخىمىندان اۇنلار ياناشماغا چالىشىمىشدر . خىصۇسىلە اىلام وه ماددۇرۈنە